

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 12-07-35953 אל סאחלי נ' הונה ע.מ 033623323 (כמאל חלבי) ואח'

תיק חיצוני:

בפני כב' השופט אחסאן כנעאן

התובע ראיד אל סאחלי מס' ת.ז. 99422659

ע"י ב"כ עו"ד אהוד דהאן

נגד

הנתבעים 1. הונה ע.מ 033623323 (כמאל חלבי)

ע"י ב"כ עו"ד זאהר מחפוז

2. בלדנא ע.מ 061280699 (פרחאת ספאא)

ע"י ב"כ עו"ד זכי כמאל ואח'

3. קופתאן חלבי – התביעה נמחקה

4. סעיד חלבי מס' ת.ז. 35322015

ע"י ב"כ עו"ד אהוד כספי ואח'

פסק דין

רקע כללי והתביעה שלפניי

1. לפני תביעה כספית אשר הגיש התובע, כנגד הנתבעים, בעילה לפי חוק איסור לשון הרע, התשכ"ה – 1965 (להלן: "החוק").

2. על פי הנטען בכתב התביעה, ביום 29.1.2011, פרסמו הנתבעים מס' 3 ו-4, באמצעות הנתבעות מס' 1 ו-2 פרסום לפיו, התובע ירה אל עבר ביתו של נתבע מס' 4.

3. הנתבעות מס' 1 ו-2 מנהלות עיתון מקוון ברשת.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 12-07-35953 אל סאחלי נ' הונה ע.מ 033623323 (כמאל חלבי) ואח'

תיק חיצוני:

4. במסגרת הפרסום, הייתה קריאה להוקיע את תופעה האלימות, בכלל זה נקרא התובע "פושע" יחד עם אחיו, וכי משפחת "חלבי", עליה נמנים נתבעים מס' 13-4 יעשו כל אשר ניתן על מנת לעמוד בפני פגיעה בבנים.

5. מכאן תביעתו של התובע, בגין פרסום שקרי זה כטענתו.

6. הנתבעים, למעט הנתבע מס' 4, אינם מכחישים בכתבי טענותיהם, אך יחד עם זאת הם מעלים טענות הגנה כפי שיפורט בהמשך.

7. ביום 1.4.2014, הסכימו הצדדים להגיש סיכומים על סמך החומר הנמצא בתיק כאשר יינתן פסק דין מנומק, בלא צורך בחקירת עדים.

8. יצוין כי, כנגד נתבע מס' 3, אחיו של נתבע מס' 4, ניתן פסק דין בהעדר הגנה.

טענות הצדדים במסגרת הסיכומים לפי סדר הגשתם

9. התובע :

א. הנתבעים מס' 3 ו-4 פרסמו באמצעות הנתבעות מס' 1 ו-2, פרסום אשר מהווה לשון הרע ומקים את יסודות העוולה.

ב. הפרסום פגע בשמו הטוב של התובע וכן בפרנסתו, במיוחד כשעסקן בפרסום בקרב העדה הדרוזית שהינה עדה קטנה.

ג. הפרסום נעשה באמצעות הרשת המקוונת, שבמסגרתו נאמרו דברים שאינם אמת ופוגעניים. נטען במסגרת הפרסום כי התובע ירה אל עבר ביתו של נתבע מס' 4 במטרה לבצע גניבות ולהשליט פחד.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 12-07-35953 אל סאחלי נ' הונה ע.מ 033623323 (כמאל חלבי) ואח'

תיק חיצוני:

ד. לא עומדת לנתבעים כלל הגנת "אמת דיברתי", אילו היו הנתבעים מצרפים כתב אישום או הרשעה לחובת התובע, היה ניתן להוכיח כדבעי את טענת אמת דיברתי, משלא צורפו כל אלה לא עומדת להם הגנה זו.

ה. התובע מדגיש את עוצמת הפגיעה בשמו הטוב, במיוחד כשעסקן בעדה וקהילה מצומצמת ביישוב, אשר מונה כ- 4 משפחות מקור עיקריות. פגיעה בשמו הטוב באה לידי ביטוי בירידה בהכנסותיו מעסק מסעדת הפיצה תחת ניהול המשפחה.

ו. התובע טוען כי משפחת אל סחלי, עליה הוא נמנה, הוחרמה ביחסי החברה על ידי אנשי היישוב והודחקה, ואינה מוזמנת עוד לאירועים חברתיים ביישוב מטעם משפחת חלבי. התובע מדגיש שמשפחת חלבי הינה משפחה ענפה וראשונה בגודלה ביישוב.

ז. הנתבעות מס' 1 ו-2 נתנו יד בפרסום דבר לשון הרע, מבלי להיזקק לטיעוני התובע או לתגובה מטעמו כיאות. אמיתות הפרסום לא נבדקה כלל על ידי מי מהנתבעות.

ח. יוצא אפוא, כי מעשיהם של הנתבעים ביחד או לחוד מקימים את יסודות העוולה של בדבר איסור לשון הרע.

ט. בשל כך, נטל הראיה רובץ לפתח הנתבעים להוכיח כי לא התרשלו בעת הפרסום, מה עוד שומה עליהם להוכיח כי פנו לקבל את תגובת התובע לפרסום.

י. לא עומדת לנתבעת מס' 1 הגנה, בשים לב כי הוסיפה משפט לפיו אין תוכן הכתבה באחריותה. יתרה מזו, התובע טוען, כי ההצהרה בדבר סייג זה הוסף רק לאחר שהתובע פנה לנתבעת מס' 1.

10. טענות נתבעת מס' 1

א. הפרסום חוסה תחת ההגנה שבסעיף 15(9) לחוק, אשר פורש את הגנתו על סיכום שנערך באסיפה פומבית. הפרסום הינו סיכום כינוס שערכה משפחת חלבי תוך מתן גישה חופשית לבני המשפחה אשר מונים כ- 7,000 איש. באסיפה התקבלה החלטה אשר מהווה עניין ציבורי, בכללו מניעת מעשי האלימות ביישוב.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 12-07-35953 אל סאחלי נ' הונה ע.מ 033623323 (כמאל חלבי) ואח'

תיק חיצוני:

- ב. הנתבעת מוסיפה כי, הפרסום היה בשיתוף פעולה עם משפחת חלבי כולל פרסום הכרוז. דבר פרסום הכרוז הינו חזרה על מה שפורסם ונאמר באתר נתבעת מס' 2, ולאחר הפצת הפרסום בכיכרות היישוב.
- ג. תוכן הפרסום הינו ציטוט של סיכום הודעה מאסיפה פומבית אשר נתקיימה בבית נתבע מס' 4, תוכנה הועבר באמצעות הדואר האלקטרוני של נתבע מס' 4, לנתבעת מס' 1 באמצעות נתבע מס' 3.
- ד. עוד בטרם פורסם תוכן הדברים באתר נתבעת מס' 1, התוכן היה ידוע לציבור הגולשים באתר נתבעת מס' 2 ועל ידי הפצתו על גבי כרוזים בכיכרות היישוב.
- ה. הנתבעת ביקשה את תגובת התובע, והיא נמנעה מפרסום הכרוז בלא שנזקקה לתגובת התובע ואחיו.
- ו. לדידה, תגובתו של התובע ואחיו התקבלה לאחר מספר ימים, אולם בפרסום צוין כי תוכן הפרסום הינו באחריות משפחת חלבי.
- ז. ביום 2.2.2011 התקבלה תגובתו של התובע באמצעות אחיו, התגובה פורסמה כלשונה ובמלואה ללא דיחוי במקום מרכזי באתר המקוון.
- ח. הנתבעת מדגישה כי, היא פעלה ביושר ובהגינות וללא משוא פנים כמוטל עליה.
- ט. הפרסום הינו בגדר פרסום החוסה תחת זכות הציבור לדעת.
- י. התובע לא פנה לגורם כלשהו על מנת לבקש פרסום הכחשה הודעה או כל גרסה כנגד הפרסום. הנתבעת היא זו שפנתה לתובע על מנת לקבל את תגובתו אשר התקבלה בחלוף מספר ימים.
- יא. התובע לא הרים את הנטל בדבר הוכחת נזקים כלכליים בראיות מוחשיות.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 12-07-35953 אל סאחלי נ' הונה ע.מ 033623323 (כמאל חלבי) ואח'

תיק חיצוני:

יב. הנתבעת מפנה בסיכומיה לשאלון שהופנה לתובע ובו נשאל אם יחסיו עם הנתבע או מי ממשפחתו הקרובה השתבשו לאחר הפרסום, בתגובה לשאלה הוא ענה בשלילה. בכך הנתבעת מצביעה על סתירה בין תשובה זו בין מה שנטען בכתב התביעה לבין מה שנטען בסיכומים.

טענות נתבע מס' 4

10. נתבע מס' 4 מפנה בסיכומיו לסיפור רקע אשר עליו מבסס את הגנתו, כאשר לטענתו תחילת הסכסוך בינו לבין התובע, נעוץ בחשיפת מעשה זיוף שביצע התובע, לו נחשף הנתבע במסגרת עבודתו כמתווך מקרקעין, כאשר על רקע זה ניתן פסק דין בבית משפט המחוזי בחיפה .

טענותיו כדלקמן:

א. במסגרת עיסוקו כמתווך מקרקעין הנתבע גילה, שנמכרו מקרקעין בלא ידיעת בעליהן. המקרקעין נמכרו לגיסתו של התובע תוך זיוף מסמכים, לדידו על ידי התובע.

ב. לימים, ניתן פסק דין בבית המשפט המחוזי בעניין זה, לפיו סולקה יד גיסתו של התובע, תוך ביטול רישום הערת האזהרה לטובתה. מאז מקרה זה הנתבע ובני משפחתו חוו סבל שכוון מצד "הזייפנים", כטענתו, ובכללם התובע.

ג. עוד מוסיף הנתבע כי, ביום שבו ניתן פסק הדין בבית משפט המחוזי קרי ביום 11.07.2010, הושלך בקבוק תבערה אל עבר ביתו. ביום 23.01.2011, נורו יריות לעבר ביתו של הנתבע אשר פגעו ברכבו ובביתו.

ד. הפרסום לא הועבר על ידי הנתבע מס' 4 אל הנתבעות 1 ו- 2.

ה. ההגנות שבחוק חלות על הנתבע ובכלל זה הגנת אמת דיברתי.

ו. הנתבע סומך את ידו על ההגנה שבסעיף 15(3) לחוק, לפיה, הפרסום נעשה על ידי אדם שלו עניין אישי בפרסום.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 12-07-35953 אל סאחלי נ' הונה ע.מ 033623323 (כמאל חלבי) ואח'

תיק חיצוני:

ז. עוד נטען כי, הפרסום נעשה בתום לב והנתבע האמין באמיתות הדבר.

11. טענות נתבעת מס' 2

- א. הפרסום חוסה תחת ההגנה "אמת דיברתי".
- ב. הגנתה של הנתבעת נסמכת על שני אדנים: הראשון, הפרסום הוא אמת, והשני מתקיים עניין לציבור בנוגע לאותו פרסום.
- ג. באשר לאמת בפרסום, הנתבעת סומכת את ידה על חופש העיתונות ומדגישה את חשיבותו הרבה. לטעמה, יש להבטיח לחופש זה מרחב מחיה. הנתבעת טוענת כי על המפרסם להראות כי הפרסום הינו האמת כהווייתה לפי מה שהיה ידוע בזמן הפרסום.
- ד. תמונת המציאות כפי שעלתה מן הפרסום אינה שונה באופן מהותי מהאמת, כפי שהייתה ידועה באותה שעה, נוכח יכולת הבירור אשר עמדה בפני אתר הפרסום או עיתונאי סביר.
- ה. העובדות שעמדו בבסיס הכתבה, מהוות הבסיס לחומר החקירה לכתב האישום. החקירה בעניינו של התובע נמשכה בזמן הפרסום על ידי שלטונות החוק, זו האמת כהווייתה אשר עמדה בפני אתר הפרסום.
- ו. באשר לתנאי של קיום עניין לציבור, לתנאי זה יש לתת פרשנות מורחבת. נקודת האיזון הראויה היא שהעניין הציבורי יבחן במשקפי הפרסום כמקשה אחת ולא ביחס למשפט או אמירה שבו.
- ז. הכתבה אינה מעמידה את התובע במרכז, שכן היא סוקרת את האופן שבו שלטונות החוק מתנהלים ומתפקידים ביישוב נשוא הפרשה.
- ח. הסעד שבחוק, שעניינו פרסום הכחשה או תיקון, נועד בעיקרו למקרים שבהם הפרסום כולל בחובו עובדות שקריות, תיקון עובדות ככאלה אינו דורש פרסום דברים העולים לכדי הבעת דעה על האירוע.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 12-07-35953 אל סאחלי נ' הונה ע.מ 033623323 (כמאל חלבי) ואח'

תיק חיצוני:

ט. הנתבעת טוענת כי היא נהנית מהגנה נוספת, לפיה הפרסום נעשה בתום לב כאשר היא מסתמכת על ההלכות הרבות אשר מרחיבות את תחולת ההגנה ביחס לעיתונות.

דיון והכרעה

האם הפרסום מהווה לשון הרע

11. הגדרת "לשון הרע" בסעיף 1 לחוק מורכבת מארבע חלופות:

"לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול –

- (1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג מצדם;
- (2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו;
- (3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו, במשלח ידו או במקצועו;
- (4) לבזות אדם בשל גזעו, מוצאו, דתו, מקום מגוריו, גילו, מינו, נטייתו המינית או מוגבלותו;"

12. בית המשפט העליון נדרש לפרשנות החלופות בסעיף כנ"ל בעניין אפל וקבע:

"הגדרה בסעיף 1 הנ"ל מורכבת אפוא מארבע חלופות: החלופה הראשונה היא מעין חלופת-סל רחבת היקף. יש בה כדי לתאר את מהותה של לשון הרע כפרסום העלול לפגוע בשמו הטוב של אדם בעיני אחרים ולפגום בהערכתו בעיני הבריות... שלוש החלופות הנותרות מהוות מקרים קונקרטיים יותר של לשון הרע. בכל ארבע החלופות אין הכרח להוכיח קיומו של נזק, ועל כן מצביע הביטוי "עלול". ודוק, ההגדרה בסעיף 1 לחוק אינה מתנה קיומה של לשון הרע באי-אמיתות הפרסום. לפיכך עשוי פרסום להיות אמת, ובכל זאת להיחשב לשון הרע (אם כי לא תוטל בגינו אחריות, אם תוכח אחת מן ההגנות הקבועות בחוק)."

(ראו ע"א ע"א 1104/00 אפל נ. חסון, פ"ד נר(2) 607, 616).

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 12-07-35953 אל סאחלי נ' הונה ע.מ 033623323 (כמאל חלבי) ואח'

תיק חיצוני:

13. בסעיף 3 לחוק נקבע כי, אין הבדל אם לשון הרע הובעה במישרין או אם היא משתמעת_ מהפרסום. נפסק כבר כי, גם פרסום שיש בו רמיזה למעשים לא כשרים יש בו משום לשון הרע. בעניין אפל נאמר:

"ככלל, על־מנת לקבוע אם יש בפרסום לשון הרע, יפרש בית־המשפט את הפרסום על־פי המובן הטבעי והרגיל של מילותיו. עם זאת לעתים לשון הרע שבפרסום אינה נובעת מן המשמעות הפשוטה של מילותיו, אלא דווקא מן הנרמז או המשתמע" מבין השורות "של הפרסום לפי הבנת האדם הסביר".

14. בעניין אפל נקבע כי יש לקבוע האם הפרסום מהווה לשון הרע רק מעיון בפרסום עצמו כאשר המבחן הוא אובייקטיבי. וכך נקבע:

"במקרה שלפנינו אין חולק כי הכתבה הטלוויזיונית שאליה מתייחסת תביעת המערער מהווה" פרסום "כמשמעותו בסעיף)2 א (לחוק, וכי הכתבה הטלוויזיונית יועדה לאדם זולת המערער ואף הגיעה לאדם אחר זולתו) סעיף)2 ב (1)(לחוק). (המחלוקת בין הצדדים נסבה על משמעותו של הפרסום – האם טמונה בו לשון הרע כנגד המערער על־פי סעיף 1 לחוק אם לאו. שאלה זו היא במהותה פרשנית. פרשנות הפרסום תיעשה על־ידי בית־המשפט תוך עיון בפרסום עצמו בלא להיזקק בדרך־כלל לעדויות ולראיות בשאלת משמעות הפרסום. כבר נקבע בפסיקתנו כי המבחן בעניין זה הוא אובייקטיבי: מהו המובן שהאדם הסביר והרגיל היה מייחס לפרסום, ואם היה באותו מובן כדי לפגוע בשמו הטוב של התובע. בהתאם לכך, אין חשיבות לכוונת המפרסם או לדרך שבה הובן הפרסום על־ידי הטוען לפגיעה בו."

15. בעניינו הפרסום מהווה אכן פרסום לשון הרע. שמו של התובע מופיע בכתבה, כאשר נאמר שהוא ואחיו נושאים באחריות למעשי הירי. קודם לכן נכתב שמעשי הירי אינו הראשון מסוגו כאשר המטרה היא לזרוע פחד וטרור ולבצע פעולות גניבה ומרמה. אזכור שמו של התובע כמי שאחראי למעשי הירי כאשר נאמר שהמטרה מאחורי מעשה זה היא ביצוע פעולות גניבה ומרמה מהווה לשון הרע.

16. הנתבעים אינם יכולים להישמע בטענה כי פרסום זה נסמך על מעצר או חקירת התובע בנדון. בפרסום לא נאמר כי התובע הינו חשוד בעיני המשטרה אלא נאמר בלשון ברורה שאינה משתמעת לשתי פנים כי האחראי הוא התובע.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 12-07-35953 אל סאחלי נ' הונה ע.מ 033623323 (כמאל חלבי) ואח'

תיק חיצוני:

17. בטרם נחקק החוק, הפסיקה הכירה בייחוס עבירה פלילית כפרסום המהווה לשון הרע (ראה: ע"א 36/62 עוזרי נ' גלעד, פ"ד טז 1553, 1558). באותו עניין נאמר כי הביטוי "חשד לביצוע עבירה פלילית" כגון רצח מהווה לשון הרע היות והפרסום עלול לגרום לרתיעה מהאדם ולפגיעה בשמו הטוב (ראה: אורי שנהר "דיני לשון הרע" עמ' 128 (1997)).

18. במקרה עניינו הפרסום לא פרסם חשדות אלא הטיל אחריות מפורשות על התובע לביצוע מעשה הירי מבלי להשאיר מקום לספקות.

19. אמנם לא כל ייחוס של עבירה מהווה לשון הרע. דרוש שמהות העבירה תהיה בעלת גוון מוסרי שלילי שיש בה כדי ליצור רתיעה וסלידה מאותו אדם. אין ספק כי בכלל עבירות אלו

האם הפרסום חוסה תחת ההגנות שבחוק?

סעיף 15(9) לחוק; דין וחשבון על אסיפה

20. הנתבעות מס' 1 ו-2 מתגוננות בטענה לפיה חל סעיף 15(9) לחוק שעניינו מתן הגנה כאשר:

"הפרסום היה דין וחשבון נכון והוגן על אסיפה פומבית או על אסיפה או ישיבה של תאגיד שלציבור היתה גישה אליה, והיה בפרסומו ענין ציבורי".

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 12-07-35953 אל סאחלי נ' הונה ע.מ 033623323 (כמאל חלבי) ואח'

תיק חיצוני:

21. החלופה הנ"ל, מקנה למי שחוזר על פרסום "קודם" הגנה **בכפוף להתקיימות ארבעת** תנאים:

התנאי הראשון; נוגע למהות הפרסום הראשון שעליו חזר הנתבע. הפרסום יהיה מוגן רק אם הוא מהווה חזרה על מה שנאמר ב"אסיפה פומבית" או ב"אסיפה או ישיבה של תאגיד שלציבור הייתה גישה אליו". המחוקק הגביל את סוגי האספות שעליהן תחול ההגנה, ההגנה תחול רק אם האסיפה עליה מדווחים התאפיינה בפומביות ברורה. ההגנה לא תחול על מי שחזר על דברים שנאמרו באסיפה בפני כמה אנשים.

התנאי השני; החזרה על מה שנאמר באסיפה הייתה בגדר "דין וחשבון נכון והוגן".

התנאי השלישי; בפרסום היה "עניין ציבורי", כנדרש בהגנת אמת בפרסום אם כי כמשמעותו בסעיף זה.

התנאי הרביעי; הפרסום נעשה בתום לב.

22. בענייננו, הנתבעות טוענות כי, הפרסום מהווה חזרה על דברים שנאמרו באסיפה הפומבית של משפחת חלבי. אולם לא הובאה בפניי ראיה כלשהי אשר מוכיחה מה טיבה ומעמדה של התקהלות זו. המלומד שנהר בספרו מסביר כי הגנה זו לא תחול על מי שחזר על דברים אשר נאמרו בפני כמה אנשים. הנתבעות טוענות בתצהירים מטעמן כי כל אשר נאמר בכתבה אין הוא אלא חזרה על מה שנאמר באסיפה מטעם משפחת חלבי.

נתבעת מס' 1 מוסרת בתצהירה: "בעקבות אירוע הירי התכנסו עשרות אנשים ממשפחת חלבי בביתו של הנתבע 4 ומשם יצאה הצהרה המטילה את האשם לירי על התובע ואחיו חאלד, ותוכן ההצהרה פורסם באתרים שונים והועברה לנתבעת 1 דרך המייל באמצעות הנתבע 3". (סעיף 4 לתצהיר).

נתבעת מס' 2 מסרה בתצהירה: "...כל מה שפורסם הינו ציטוט של הודעה שיצאה מטעם הנתבע מס' 4 אשר התקיימה בעניינינו אסיפה רבת משתתפים...". (סעיף 5 לתצהיר).

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 12-07-35953 אל סאחלי נ' הונה ע.מ 033623323 (כמאל חלבי) ואח'

תיק חיצוני:

פרסום עצמו נאמר: "עקב הפגישה שהתקיימה היום בבית מר סעיד טייב חלבי ובנוכחות כל פלגי משפחת חלבי הוחלט בפה אחד לגנות את אירוע הירי על ביתו של מר סעיד טייב חלבי".

23. לעניות דעתי כינוס אסיפה המוגבלת לאנשי משפחה ספציפית אינה עונה לתנאי של הפומביות. אסיפה פומבית נועדה לאספות הפתוחות לקהל הרחב. בענייננו לא הוכח ולא נטען כי אותו כינוס היה פתוח לקהל הרחב. סבורני, שהרחבת ההגדרה של אסיפה פומבית גם לזו הכוללת אסיפות משפחתיות מהווה התרת הרסן ותביא לידי מצב שבו אנשים יושמצו ברבים באמתלה כי דברים אלו נאמרו במסגרת התקהלות של אנשים.

24. עצם העובדה כי המחוקק השתמש במושג אסיפה פומבית ולא הסתפק במילה אסיפה מעיד כי הכוונה הייתה להצר את הפרשנות. משכך, אני קובע כי אין בהתקהלות של משפחת חלבי עם כל הכבוד, בכדי לענות על המונח אסיפה פומבית.

25. אי התקיימות התנאי הראשון שוללת את ההגנה הקבועה בסעיף 15 (9) לחוק.

26. נתבעת מס' 1, טוענות שהיא ביקשה את תגובתו של התובע לפרסום אם כי מאן לעשות כן. עוד היא הדגישה, שתגובת התובע התקבלה לאחר מספר ימים מיום הפרסום. תגובתו של התובע התקבלה באמצעות אחיו.

27. הכתבה פורסמה באתר הנתבעת מס' 1 ביום 29.1.11, תגובת התובע התקבלה אצל הנתבעת מס' 1 ביום 2.2.2011, כעבור 3 ימים מיום הפרסום.

28. בתצהיר מטעם הנתבעת מס' 1 שהוגש על ידי מר חלבי כמאל נטען כי הוא פנה לתובע ואחיו אך לא הייתה תגובה. באותו תצהיר לא פורט מתי הייתה הפניה, מה היה תוכן הפניה והאם הייתה בעל פה או בכתב. נטען בתצהיר כי התקבלה ביום 2.2.2011 תגובה מטעם אחיו של התובע ונטען כי היא מצורפת לתצהיר אך בפועל היא לא צורפה לתיק בית המשפט. לכן לדעתי לא הוכח כדבעי כי ניתנה אפשרות נאותה לתובע להגיב לכתבה בטרם פרסומה.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 12-07-35953 אל סאחלי נ' הונה ע.מ 033623323 (כמאל חלבי) ואח'

תיק חיצוני:

29. נתבעת מס' 2, טוענת כי היא פנתה לתובע בהזדמנויות שונות על מנת שיפרסם כל הודעה וכל תגובה. אולם בתצהיר לא רשום מתי הייתה הפניה וכיצד ומשתמע ממנו כי הפניה הייתה לאחר הפרסום דבר שאינו מקיים את הוראות הדין בדבר קבלת תגובה.

אמת בפרסום – סעיף 14

30. שני תנאים לתחולת הגנת אמת בפרסום: הראשון; שהפרסום הוא אמת, השני; שקיים עניין לציבור בפרסום. אין חולק כי הוקעת מעשה האלימות וגינויים תואמים את האינטרס הציבורי, ואין ספק כי מעשה הירי שאירע בתחומי היישוב הוא מעניינם של התושבים.

31. באשר לעניין אמיתות הפרסום, הנטל להוכיח כי הפרסום הוא אמת מוטל על הנתבע, ועליו להוכיח כי מאזן ההסתברויות נוטה לטובתו (ראה: ע"א 10281/03 קורן נ' ארגוב, ניתן ביום 12.12.2006).

32. לאחר עיון במערך הראיות, הגעתי לכלל מסקנה כי הנתבעים נכשלו בהוכחת הגנתם, להלן נימוקיי. לא הוכח בבדל של ראיה כי התובע או אחיו אכן ביצעו את המעשה.

33. בעניין ידיעות אחרונות נקבע כי :

"לכל אלה מצטרף קושי ראיתי נוסף, העולה במקרים לא מעטים, שבהם מיוחסים לנפגע מעשים ופעולות העולים כדי עבירה פלילית. במקרים כאלה, נושא המפרסם בנטל מוגבר להוכיח את אמיתות הפרסום, ביחס לנטל הרובץ עליו בהליכים אזרחיים רגילים. בגדר זה, הכלל הוא, כי נטל הראיה הרובץ על המפרסם כבד יותר, ככל שחומרת המעשים המיוחסים על-ידי המפרסם כבדה יותר"

ראו דנ"א 7325/95 ידיעות אחרונות בע"מ ואח' נ' קראוס ואח', [ד נב(3) 1, עמ' 40.

34. בעניינינו, איני יכול גם לקבוע כי הפרסום הינו "אמת בשעתה". כל אשר הונח בפני הנתבעות הצהרה של קבוצת אנשים מאותה משפחה שמטילה אשמה חמורה על התובע. לכן הנתבעות לאיכולות לטעון כי מדובר באמת לשעתה, במיוחד כשאין היא נתמכת במקורות ונשענת על תימוכין כגון אסמכתא של חקירה או מעצר התובע או הגשת כתב אישום בגין מעשה זה.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 12-07-35953 אל סאחלי נ' הונה ע.מ 033623323 (כמאל חלבי) ואח'

תיק חיצוני:

במקרה כזה הנתבעות 1 ו-2 יכלו לבצע בירורים נוספים בטרם פרסמו את ההצהרה. בנוסף ההצהרה לא נקטה לשון זהירה וטענה כי התובע ואחיו חשודים במעשה. ההצהרה נוקטת לשון קטגורית כי הם אחראים למעשה.

35. הנתבעים אינם יכולים להסתמך על האמור בפסק הדין שניתן בבית משפט המחוזי. שם נתבעה גיסתו של התובע על ידי בעלי מקרקעין בטענה כי רשומה הערת אזהרה על שמה לגבי אותם מקרקעין כאשר ההערה נרשמה אגב ביצוע פעולות מרמה. באותו משפט העידו התובע, גיסתו ואחיו וטענו כי ביצעו עסקה עם מן דהוא שהציג עצמו כבעלי המקרקעין. בית משפט אכן ביטל את העסקה וקבע כי הערת האזהרה נרשמה על סמך מסמכים מזויפים. יחד עם זאת, נקבע כי בית משפט אינו יכול לקבוע אם מעשי הזיוף נעשו על ידי הגיסה התובע או אחיו או גם הם נפלו למעשי עוקץ של אדם שלישי. לכן אין כל קביעה כי התובע הינו זייפן או גנב.

36. אשר על כן אני קובע כי הנתבעים לא הצליחו להוכיח את טענת אמת בפרסום בנוגע לעניין האמת לאמיתה.

חזרה על מה שפורסם מקודם

37. נתבעת מס' 2 טענה ואליה הצטרפה נתבעת מס' 1 בלשון רפה כי, כל אשר פורסם אין הוא אלא חזרה על מה שפורסם מקודם ומה שחולק בכרוזים בכיכרות היישוב.

38. כלל הוא שמפרסם החוזר על דברי זולתו אינו יכול להינות מהגנת "אמת דיברתי", בטענה שהאדם שציטט אכן אמר את הדברים, (ראו ע"א 36/62,92 עוזרי ואח' נגד גלעד ואח' וערעור שכנגד, פ"ד טז 1559,1553, ת"א (י-ם) 393/86 רסקין נ' גוטליב ואח', לא פורסם, (להלן עניין: רסקין), ראה שנהר עמ' 218).

39. בעניין רסקין לעיל, פרסם העיתון את תוכנו של כתב תביעה שהוגש בבית המשפט. בית משפט קבע בעניין זה, לצורך הוכחת הגנת סעיף 14, כי הנתבע לא יוכל להסתפק בכך שהפרסום היה דיווח נכון על תוכנו של כתב התביעה. על הנתבע להוכיח את אמיתות הטענות שהועלו בכתב התביעה, (ראו שנהר, שם, הערת שוליים מס' 21).

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 12-07-35953 אל סאחלי נ' הונה ע.מ 033623323 (כמאל חלבי) ואח'

תיק חיצוני:

40. לפי המלומד שנהר: "הסיבה לכך (לאי תחולת ההגנה – ההדגשה שלי א.ב.) היא שהאדם הסביר יסיק לרוב מפרסום, החוזר על השמצה שאמר אדם אחר, כי דברי השמצה עצמם היו אמת, ואם לא במלואם אזי בחלקם".

41. לא זאת אף זאת, שומה לנקוט במשנה זהירות במיוחד כשעסקינן בפרסומים הנוגעים לעבירות פליליות. בעניין בן עמי, קבע השופט ביין, כי אין די בכך שהנתבעים הסתמכו על דברי דוברת המשטרה ביחס למעשים שביצעו התובעים, ושומה עליהם לברר ביתר שאת ולהישען על חומר נוסף. (ראו ת"א חי') 664/81 בן עמי ואח' נ' עיתון חיפה ואח', פ"מ תשמ"ד (א) 326).

42. בענייננו לא הוכח על ידי מי מהצדדים כי התנהלה חקירה כלשהי כנגד התובע.

43. מטעמים אלו, נדחית הגנת הנתבעות הגורסת כי מדובר בחזרה על מה שפורסם מקודם.

ההגנה על פרסום שנעשה עקב חובה, סעיף 15(2)

44. טענת ההגנה הנסמכת על סעיף 15(2), מורכבת מארבעה מרכיבים מצטברים, ראשית; על המפרסם להראות שהיה עליו חובה לעשות את הפרסום, שנית; יש להצביע על כך שהחובה חלה כלפי כל מי שאליו הופנה הפרסום, שלישית; תוכן הפרסום מחייב פרסומו, רביעית; הפרסום נעשה בתום לב. (שנהר, עמ' 282).

45. הנני סבור כי מרבית מרכיבי ההגנה לא מתקיימים. לא הייתה חובה כלשהי בדיון לפרסם את ההודעה וההצהרה של משפחת חלבי. די בכך על מנת לדחות את הטענה.

עניין אישי סעיף 15(3)

46. נתבע מס' 4, סומך את ידו על ההגנה שבסעיף שגורסת בלשון זו:

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 12-07-35953 אל סאחלי נ' הונה ע.מ 033623323 (כמאל חלבי) ואח'

תיק חיצוני:

"הפרסום נעשה לשם הגנה על ענין אישי כשר של הנאשם או הנתבע, של האדם שאליו הופנה הפרסום או של מי שאותו אדם מעונין בו ענין אישי כשר";

47. אין חולק שעניין פרשיית הירי על ביתו של הנתבע מס' 4, הוא עניין אישי של הנתבע כמשמעותו בחוק, (ראו שנהר עמ' 295). תנאי שני הוא, כי תוכן הפרסום רלוונטי להגנת העניין האישי. תנאי שלישי, הפרסום הופנה לאנשים אשר הפניית הפרסום אליהם נועדה לשרת את עניינו האישי של המפרסם. תנאי רביעי הוא דרישת תום הלב.

48. לא ברור כיצד פרסום הכתבה באה לשרת ולקדם את עניינו האישי של הנתבע. גם אם תאמר כי פרסום ההצהרה באה להפעיל לחץ על המשטרה ללכוד את מבצעי המעשה הרי לא היה הכרח לנקוב בשמו של התובע כמבצע או אחראי על ביצוע המעשה על מנת לקדם עניין זה.

49. יתרה מכך, הנתבע מס' 4 מצא לנכון לפנות במכתב לשר לביטחון פנים על מנת שיטפל בקידום החקירה ויאתר את המבצעים. לכן הנתבע מס' 4 ידע מה היא הדרך הנכונה לקדם את עניינו האישי מבלי להיזקק לאותו פרסום.

50. באשר לתום ליבו של הנתבע. בעניינו הנתבע מס' 4 התכוון להניע את המשטרה לפעול למיצוי החקירה כנגד המבצעים. יחד עם זאת, באותה נקודת זמן ציון שמו של התובע כאחראי למעשים בפומבי ללא שהייתה לכך כל ראיה לא הייתה נחוצה וחרגה מהסביר לכן הנתבע מס' 4 לא יכול להינות מהגנת תום הלב. (ראו בעניין זה: ע"א 211/82 ננס נ' פלורן, פ"ד מ(1), 210, 216-217, ראו גם שנהר עמ' 298).

51. אשר על כן, נשללת הגנתו של הנתבע לאור מה שהובא לעיל.

אחריות הנתבע מס' 4

52. באשר לאחריות נתבע מס' 4, הנתבע מכחיש כי הוא העביר לנתבעות מס' 1 – 2 את תוכן ההצהרה. מאידך נתבעת מס' 1 טוענת כי ההצהרה הגיעה אליה באמצעות הדואר האלקטרוני של הנתבע מס' 4, אם כי אחיו הוא זה ששלח את תוכן הפרסום. הנתבע מס' 2

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 12-07-35953 אל סאחלי נ' הונה ע.מ 033623323 (כמאל חלבי) ואח'

תיק חיצוני:

טוענת כי ההצהרה הגיעה לידיה במישרין על ידי נתבעים 3 ו-4 או נציגיהן או בין על ידי פרסומו על ידי נתבעת מס' 1. ברי כי לנתבעת מס' 2 אין שמץ של מושג כיצד הגיע אליה תוכן ההצהרה והיא אינה יכולה להצהיר הצהרות עובדתיות חלופיות. לכן הצהרתה על האופן שבו קיבלה את המידע אין לה שום משקל ממשי. בנוסף הנתבעת מס' 2 לא הוכיחה כדבעי כיצד הגיעה אליה ההצהרה שכן לא צירפה העתק מאותה הודעה אלקטרונית.

53. בשים לב לכך התובע לא הוכיח כדבעי כי הנתבע מס' 4 הוא שפרסם את ההצהרה או הוא שלח את תוכנה לנתבעות 1 ו-2 ודין התביעה כנגדו להידחות מטעם זה.

הנזק

54. בית המשפט העליון התייחס, לא אחת, לשיעור הפיצויים שנפסקים למי שנפגע מפרסום לשון הרע, ולשיקולים אותם יש לקחת בחשבון בעת פסיקת הפיצויים, ויפים לעניין זה דבריו של כב' הנשיא ברק ברע"א 4740/00 אמר נ' יוסף ואח', פ"ד נח (5), 510, 524, שם נקבע:

" בפסיקת פיצויים בגין לשון הרע יתחשב בית המשפט, בין היתר, בהיקף הפגיעה, במעמדו של הניזוק בקהילתו, בהשפלה שסבל, בכאב והסבל שהיו מנת חלקו, ובתוצאות הצפויות מכל אלה בעתיד. הבחינה היא אינדיבידואלית. אין לקבוע "תעריפים". בכל מקרה יש להתחשב בטיב הפרסום, בהיקפו, באמינותו, במידת פגיעתו ובהתנהגות הצדדים. .... בדומה, התנהגותו של המזיק אף היא עשויה להשפיע על שיעור הנזק והערכתו. ... חומרת הפגיעה ברגשותיו של הניזוק ובשמו הטוב, נמדדת לעתים בחומרת מעשיו וביטוייו של המזיק. ודוק: אין בכך פיצוי עונשי. זהו נזק מוגבר המביא לפיצוי מוגבר (aggravated) בשל התנהגות המזיק. כך, למשל, מזיק היודע כי דבריו אינם אמת והעושה כל מאמץ בבית המשפט להוכיח את אמיתותם, עשוי לגרום להגברת נזקו של הניזוק, ובכך להגביר את הפיצוי לו הוא יהיה זכאי. "

55. בנוסף נקבע בפסק הדין בעניין אמר הנ"ל כי הפיצוי בגין לשון הרע, נועד להשיג שלושה יעדים וכי לצורך כך אין להסתפק בפיצוי סמלי. עוד נקבע כי פיצויים בגין לשון הרע נועדו להעמיד את הנפגע באותו מצב שבו היה נתון לולא פרסום לשון הרע, וכדברי כב' הנשיא ברק:

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 12-07-35953 אל סאחלי נ' הונה ע.מ 033623323 (כמאל חלבי) ואח'

תיק חיצוני:

" הפיצוי התרופתי בגין לשון הרע נועד להשיג שלושה יעדים: לעודד את רוחו (consolation) של הניזוק שנפגעה בגין לשון הרע; לתקן (repair) את הנזק לשמו הטוב; למרק (to vindicate) את זכותו לשם הטוב שנפגעה בגין לשון הרע (ראו גטלי, שם, עמ' 201). לשם השגתן של מטרות תרופתיות אלה אין להסתפק בפיצוי סמלי. ... הפיצוי התרופתי נועד להעניק פיצוי מלא על הנזק שנגרם - לא פחות ולא יותר (השוו ע"א 357/80 נעים נ' ברדה, פ"ד לו(3) 762). ... על בית המשפט לפסוק פיצוי מלא, המשקף את מלוא הנזק - הרכושי והלא-רכושי - שנגרם לניזוק (ראו ע"א 492/89 סלונים נ' "דבר" בע"מ, פ"ד מו (3) 827, 835. " (ההדגשה שלי - א.כ.).

56. התובע בסיכומיו דרש פיצויים על סך 200,000 ₪, שכן לדידו משפחת סחלי הוחרמה ביישוב, אינה עוד משתתפת באירועים משפחתיים ואינם מוזמנים מטעם משפחת חלבי. כמו כן עסק הפיצה שברשותו ניזוק כלכלית. נוסף לכך, התובע מציין בסיכומיו כי הפרסום פגע בתדמיתו ומעמדו ביישוב, במיוחד כשמדובר ביישוב דרוזי קטן המונה מספר משפחות מצומצם.

57. לטעמי התובע, לא עמד בנטל הוכחת נזק, שכן לא הונחה בפניי תשתית ראייתית לפיה נגרם נזק כלשהו לעסקו של התובע.

58. בוד בוד, איני יכול להתעלם מהפגיעה כתוצאה מהפרסום בו התובע הושמץ בפני רבים, במיוחד כשעסקן ביישוב כפרי שם ההיכרות בין האנשים היא הדוקה יותר ואין לי ספק כי הפרסום גרם לפגיעה בתובע. אין ספק כי ייחוס לתובע מעשים פליליים וביצוע מעשי מרמה וגניבה פוגעות בשמו הטוב ומכפישות את התובע.

59. אי לכך, אני מחייב את הנתבעים מס' 1,2 ביחד ולחוד לשלם לתובע פיצוי בסך של 15,000 ₪.

סוף דבר

60. בשים לב לאמור כנ"ל, אני מחייב את הנתבעות 1 ו-2 ביחד ולחוד לשלם לתובע סך של 15,000 ₪.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 12-07-35953 אל סאחלי נ' הונה ע.מ 033623323 (כמאל חלבי) ואח'

תיק חיצוני:

61. בנוסף אני מחייב את הנתבעים 1 ו-2 לשאת בשכר טרח עו"ד בסך של 3,000 ₪ בתוספת מע"מ והוצאות משפט בסך של 2,500 ₪.

62. התביעה כנגד נתבע מס' 4 נדחתה. אני מחייב את התובע בהוצאות נתבע מס' 4 בסך של 3,000 ₪ בתוספת מע"מ.

63. מאחר ולא התקיימה ישיבת הוכחות מזכירות בית המשפט תשיב את המחצית השניה של האגרה לידי התובע באמצעות בא כוחו.

המזכירות תמציא העתק מפסק הדין לבאי כח הצדדים.

ניתן היום, י"ד אייר תשע"ה, 03 מאי 2015, בהעדר הצדדים.

אחסאן כנעאן, שופט